



רע"פ 8755/21 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 8755/21

לפני:

כבוד השופט ג' קרא

המבקש:

פלוני

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע בע"פ 52057-10-21 מיום 8.12.2021 שניתן על ידי כב' השופטים יואל עדן, גד גדעון וגאולה לויין

בשם המבקש:

עו"ד נעם אליגון

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר-שבע (כב' השופטים י' עדן, ג' גדעון וג' לויין) בע"פ 52057-10-21 מיום 8.12.2021, בגדרו התקבל ערעור המשיבה על גזר דינו של בית משפט השלום בבאר-שבע (כב' השופטי עטר) בת"פ 10891-05-20 מיום 9.9.2021.

רקע והליכים קודמים

1. המבקש הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון שלא כלל הסכמה עונשית, בעבירות של תקיפה סתם בנסיבות מחמירות של תקיפת בת-זוג ותקיפה הגורמת חבלה ממשית בנסיבות מחמירות של תקיפת בת-זוג, לפי סעיפים 382(ב) ו-382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.



2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 17.4.2020 נישאו המבקש והמתלוננת. ביום 23.4.2020 תקף המבקש את המתלוננת בביתם ובעט בה בידה בחוזקה. ביום 26.4.2020, עת שהתה המתלוננת בבית הוריו של המבקש ושוחחה בטלפון עם אחותה, תקף אותה המבקש והחל להכותה באמצעות ידיו על ראשה ועל ידה. לאחר שהמתלוננת נכנסה לבית הוריה המשיך המבקש להכותה באמצעות ידיו בכל חלקי גופה. אחר האמור, הגיעו המתלוננת ואמו של המבקש אל ביתם של המבקש והמתלוננת. כאשר נכנסו אל הבית, תקף המבקש את המתלוננת והחל להכותה באמצעות ידיו, בעט בה, הכה אותה באמצעות מקל של מטאטא, הפילה אל הרצפה ובעט בה בידה בחוזקה בעודה שרועה על הרצפה. כתוצאה מהמעשים האמורים נגרמו למתלוננת חבלות של ממש בדמות שבר רדיוס דיסטאלי תוך חוץ מפרקי, אשר שוחזר וגובס בבית החולים, וכן נגרמו לה סימנים אדומים ברגליה ובגבה.
3. בטרם נגזר דינו נשלח המבקש לקבלת תסקיר שירות המבחן. אגב כך, הפנה בית משפט השלום את שירות המבחן, מבלי להביע עמדה בעניין, לבקשת באת-כוח המבקש לבחון את אפשרות ביטול ההרשעה. בתסקיר הראשון, העריך שירות המבחן כי ללא הליך טיפולי קיימת רמת סיכון גבוהה להתנהגות דומה מצד המבקש. משכך, ובטרם יגבש המלצה סופית, הומלץ על שילוב המבקש בהליך טיפולי ועל הגשת תסקיר משלים בהמשך. בתסקיר השני, הומלץ על דחייה נוספת של הדיון בעניינו של המבקש. זאת, נוכח קיומה של רמת סיכון לפגיעה נוספת במתלוננת, קושי בהשתלבות המבקש בהליך הטיפול והשלב הראשוני בו הוא מצוי. בתסקירו השלישי, לאחר שנתן את הדעת להשפעת ההליך הטיפולי ולגירוי המתלוננת מהמבקש, המליץ שירות המבחן על הטלת צו מבחן לשנה, במהלכו ישולב המבקש בקבוצה טיפולית ייעודית; צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 250 שעות; וכן על שקילת ביטול הרשעת המבקש. בהקשר אחרון זה התחשב שירות המבחן גם בהשלכות ההרשעה על עתידו המקצועי של המבקש ועל אפשרות הסמכתו כרופא.
4. בגזר דינו עמד בית משפט השלום על חומרת המעשים שבגינם הורשע המבקש; על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מכך; על מדיניות הענישה הנוהגת; ועל עוצמת האלימות והחבלות שנגרמו למתלוננת כתוצאה ממנה, המציבות את עניינו של המבקש ברף הגבוה. בהקשר אחרון זה ציין בית המשפט כי המתחם שייקבע "חייב לכלול מאסר בפועל גם ברף התחתון שלו ולתקופה שאינה מבוטלת" (עמוד 17). נוכח האמור, קבע בית המשפט כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 ועד 24 חודשי מאסר בפועל. באשר לאפשרות הסטייה מהמתחם מטעמי שיקום, קבע בית משפט השלום כי הוא השתכנע שהמבקש השתקם או כי יש סיכוי של ממש שהוא ישתקם. בהמשך לכך ולהמלצת שירות המבחן בעניין, ולאחר שבחן את חומרת העבירה וסוגה למול עוצמת הפגיעה בעתידו של המבקש, הורה בית המשפט, לא בלי היסוס, על ביטול הרשעתו. כן הטיל בית המשפט על המבקש תשלום פיצוי למתלוננת בסך של 20,000 ש"ח, צו מבחן לשנתיים, צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 250 שעות והתחייבות כספית שלא לעבור כל עבירת אלימות או איומים.
5. המשיבה ערערה על גזר דינו של בית משפט השלום. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המשיבה. כנקודת מוצא עמד בית המשפט על חומרת מעשי המבקש ועל האלימות הקשה והמתמשכת בה נקט כלפי המתלוננת. באשר לאפשרות אי ההרשעה קבע בית המשפט כי זו שמורה למקרים יוצאי דופן, וכי יישום המבחנים שנקבעו בפסיקה על נסיבות המקרה דנן מביא למסקנה כי יש להרשיע את המבקש. בהקשר זה ציין בית המשפט, כי הגם שהוא יוצא מנקודת הנחה כי קיים סיכוי, אולי אף גבוה, לכך שהמבקש יפגע כתוצאה מהרשעתו, הרי שחומרת מעשיו אינה מאפשרת את ביטולה. כן הוסיף בית המשפט, כי יש להותיר את ההכרעה בשאלת אפשרות עיסוקו של המבקש כרופא לגורמים הרלוונטיים. בהמשך לכך, ולאחר שבחן את נסיבות ביצוע העבירות, קיבל בית המשפט את עמדת המשיבה והעמיד את מתחם העונש ההולם על 12 ועד 22 חודשי מאסר בפועל, תוך שציין כי הרף התחתון מהווה רף מקל. לאחר שנתן את הדעת לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, ומשאין זה מנהגה של ערכאת הערעור למצות את



הדין, החליט בית המשפט לקבוע את עונשו של המבקש ברף התחתון ולהטיל עליו 12 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

6. המבקש לא השלים עם פסק דין זה ומכאן הבקשה שלפניי, אליה צורפה בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר עד להכרעה בבקשת רשות הערעור.

נימוקי הבקשה

7. לטענת המבקש, בקשתו נמנית עם אותם מקרים יוצאי דופן שבהם מתאפשרת התערבות ב"גלגול שלישי", בהינתן פער הענישה הקיצוני בין הערכאות מטה. עוד טוען המבקש, כי עסקין במקרה נדיר, שלא לומר יחיד, בו פערי הענישה הם בין של"צ ללא הרשעה לבין מאסר מאחורי סורג וברית. כן טוען המבקש כי יש לתת לו רשות ערעור גם מפאת שיקולי צדק, לאור ההליך הטיפולי שעבר. כן מוסיף המבקש כי בית משפט קמא קיבל את מלוא עתירת המשיבה בדיון לפניו, באופן הסוטה מהכלל לפיו אין ערכאת הערעור ממצה את הדין. בהקשר זה טען המבקש, כי בית המשפט התעלם מעתירת המשיבה בהודעת הערעור הכתובה, בה נתבקש להטיל על המבקש "ענישה מאסרית, שטיבה ומהותה, לרבות מבחינת אופן ריצויה, ייקבעו בהתאם להתקדמות ההליך הטיפולי". נוכח האמור, עותר המבקש להשבת גזר דינו של בית משפט השלום על כנו, ולחלופין להעמיד את עונשו כך שיוכל לרצותו בדרך של עבודות שירות.

דיון והכרעה

8. לאחר עיון בבקשה ובנספחיה הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות.

9. הלכה היא כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד, המעלים שאלה משפטית או ציבורית בעלת חשיבות כללית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים, או במקרים בהם מתעורר חשש לאי-צדק מהותי או לעיוות דין (רע"פ 5861/19 פלוני נ' מדינת ישראל (2.1.2020) (להלן: עניין פלוני)). הבקשה שלפניי אינה עומדת באמות מידה אלו וזו ממוקדת בפער בענישה בין הערכאות קמא. כידוע, והמבקש אף אינו חולק על כך, אין בפער שכזה, כשלעצמו, כדי להצדיק מתן רשות ערעור (רע"פ 7810/20 אלדרוב נ' מדינת ישראל (31.12.2020)). בנסיבות המקרה דנן, לרבות האלימות המתמשכת שנקט המבקש והפגיעה הקשה שגרם לגופה ולכבודה של המתלוננת, הרי שאין מדובר בפער הלוקה בחוסר סבירות מהותי (רע"פ 3642/06 כהנים נ' מדינת ישראל (9.5.2006)). ההפך הוא הנכון – הימנעותו של בית משפט השלום מלהרשיע את המבקש, כמו גם העונשים שהוטלו עליו, הם אלו אשר סוטים מהשורה (ראו והשוו, למשל: רע"פ 7887/20 עאבדין נ' מדינת ישראל (10.1.2021); ועניין פלוני).

ככלל, הימנעות מהרשעה היא תוצאה חריגה, השמורה למקרים יוצאי דופן שבהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה (ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (1998)). בענייננו, על אף הפגיעה האפשרית במבקש ובהליך שיקומו, לה נתן בית משפט קמא את הדעת בפסק דינו, הרי שלא ניתן להסכין עם אי הרשעת המבקש ועם הטלת עונשים שאינם משקפים את האלימות המתמשכת והקשה בה נקט. זאת, בוודאי, נוכח קביעתו של בית משפט השלום עצמו כי עניינו של המבקש מצוי ברף הגבוה. כפי שציין בית משפט קמא, ובצדק, "רכישת השכלה או עיסוק במקצוע בהם עשויה להיות נפקות לרישום פלילי, אינם מקימים חסינות מפני



הרשעה. שיקולים אלה אינם מושכים בהכרח לכיוון אי הרשעה, וודאי במקרים של מעשים פליליים מובהקים, שהביאו לפגיעה קשה בערכים מוגנים" (ראו והשוו, למשל: רע"פ 8148/21 דרבאשי נ' מדינת ישראל (29.11.2021)). יתר על כן, הרי שיש לדחות גם את טענת המבקש לפיה פערי הענישה בעניינו מהווים מקרה "נדיר" או "יחיד" (ראו והשוו: רע"פ 54/15 פלוני נ' מדינת ישראל (27.1.2015); ורע"פ 9982/09 בוסקילה-בר נ' מדינת ישראל (15.12.2009)). גם אם היה מדובר במקרה כאמור, הרי שאין בכך כדי לגרוע מהקושי העולה מהתוצאה העונשית שאליה הגיע בית משפט השלום. אשר לטענת המבקש לפיה בית משפט קמא סטה מהכלל לפיו אין ערכאת הערעור ממצה את הדין, הרי שבית המשפט לקח זאת בחשבון, באופן מפורש (פסקה 14), ולפיכך גזר את עונשו של המבקש ברף התחתון של המתחם. לבסוף, מצאתי לדחות אף את טענת המבקש ביחס לפער בין עתירת המשיבה בהודעת הערעור לבין העונש אותו הטיל עליו בית משפט קמא. הגם שמוטב היה אילו המשיבה הייתה מציגה את עמדתה בכתב באופן נהיר יותר, הרי שלפער זה הלכה למעשה, לא הייתה השפעה של ממש על הכרעת בית המשפט. כאמור, בית המשפט קבע את הרף התחתון של המתחם בהתאם לאמור בהודעת הערעור. זאת, הגם שמדובר ברף מקל. אשר לקביעת "טיבה ומהותה" של הענישה, הרי שבית המשפט לקח בחשבון את שיקולי הענישה השונים, בהם את שיקומו של המבקש, והחליט כי מעשיו מחייבים מאסר בפועל, שנקבע בתחתיתו של המתחם. למותר לציין, כי ממילא אין בטענות מי מהצדדים ביחס למתחם או לעונש שייקבע בתוכו כדי לחייב את בית המשפט.

10. סוף דבר, הבקשה נדחת. לפיכך, ממילא מתייתרת הבקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר. המבקש יתייצב לריצוי עונש המאסר ביום 2.1.2022 עד השעה 10:00 במתקן הכליאה דקל או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודה מזהה ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, בטלפונים 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, י"טבטבתתשפ"ב (23.12.2021).

ש ו פ ט